

Jan Brouwer's geveltrilogie 'licht – lucht – zicht' karakteriseert direct en treffend het belang van de gevel. Ontwerpers van gevels besteden van huis uit aandacht aan deze basiselementen, bij het ontwerpen van de gevel, delen van de gevel en alle toebehoren. Het licht dat de gevel buiten ophaalt en naar binnen brengt, de lucht die de gevel buiten ophaalt en naar binnen brengt zijn voorwaarden voor het leven dat zich binnen achter de gevel afspeelt. Dit afspeelen leidt pas écht tot comfort, geluk en welbevinden als er sprake is van zicht op de buitenomgeving.

Als je iets bekijkt en bestudeert, trek je bewust of onbewust grenzen. Je kijkt vanaf een gekozen positie, in een richting die je zelf bepaalt en op een bepaalde manier. Je kunt focussen op iets specifieks of je oog zo gebruiken dat je het geheel in ogenschouw neemt. Begrenzing is dus subjectief bepaald en niet vanzelfsprekend. Wetenschap, visies, regels en meningen zijn zo ook voorziën van grenzen. Geldigheid van kennis, regels en meningen is doorgaans gebonden aan het domein waarop ze van toepassing worden verklaard.

Dan zijn er nog de onbegrensde natuurwetten: altijd geldig en overal toepasbaar. Binnen de bouwnijverheid gelden de wetten van de statica, de dynamica en de bouwfysica. Je zou haast denken dat dat van de bouw een natuurverschijnsel maakt. Onveranderlijk. Gelukkig bestaat er nog

Grenzen?

Verleggen die handell!

zoiets in de natuur als erosie, slijtage en geldt de tweede wet van de thermodynamica: alles daalt naar een lager energieniveau. In mijn boek Creatiekracht mocht ik dit eerder gebruiken om de noodzaak van voortdurende vernieuwing te presenteren; als alles aan slijtage onderhevig is, kun je dat maar op één manier bestrijden en dat is door vernieuwing. Dus als de bouw geen natuurverschijnsel is, dan hebben we zelf de macht om de bouw te veranderen en de grenzen te verleggen. Is de bouw wel een natuurverschijnsel, dan moeten we slijtage bestrijden door vernieuwing, door het introduceren van nieuwe levenskracht.

Nieuwe combinaties

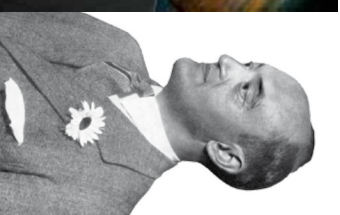
Dat vernieuwen noemen we innovatie. Twee deskundigen hebben daar heel heldere uitspraken over gedaan: de econoom Joseph Schumpeter wees op "neue Kombinationen", nieuwe combinaties van productiefactoren die leiden tot innovatie; futuroloog James Canton ziet innovatie als de sleutelfactor voor organisaties om in de toekomst concurrerend te kunnen zijn. Als we het geheel eens beschouwen – we noemen dat een holistisch perspectief – dan zien we vernieuwingsmogelijkheden in overvloed. Als we ons daarbij realiseren dat nieuwe combinaties maken heel goed kan leiden tot nieuwe kansen, dan hebben we een spoor te pakken. We accepteren daarbij echter geen grenzen die tussen disciplines gelden en ontwikkelen de onderdelen op zichzelf om ze vervolgens in al-

Wie tegen regels, culturen, grenzen aanloopt, verdient een compliment

Dr. James Canton
(Bron: Dr. James Canton
& Institute for Global Im)

Gebouw in de stelpiers.
De bouw moet ook op
de schop (Foto:
www.bemradabernl)

Joseph Alois
Schumpeter
(1863-1950)

lerlei nieuwe combinaties met elkaar te brengen. Dus als we installaties optimaliseren, als we gevels optimaliseren, als we exploitatie optimaliseren en ze vervolgens met elkaar zonder de gebruikelijke beperkingen in contact brengen, bereiken we meer, nieuw en anders.

Avontuur

Dus optimaliseer de details en de disciplines, breng ze dan vanuit een totaalperspectief met elkaar in contact en maak dan een tweede optimalisatieslag. Ik denk dat geweltechnologie, domotica, klimaat- en milieutechnologie voor een dergelijke opgave staan. Deze opgave kan niet plaatsvinden binnen de grenzen van wat we 'bouw' noemen. Bouwen staat bij mij voor stapelen en vasthouden, niet voor veranderen. Onze opgave vraagt om holistisch kijken, meervoudig optimaliseren en veel nieuwe en onverwachte combinaties. In dit perspectief is het juist een compliment voor degenen die aanlopen tegen regels, culturen en grenzen. Die zijn op de goede weg om uit de huidige impasse te komen.

Als de gebouwen op de schop moeten, dan geldt dit ook voor het bouwproces en dus ook voor de bouw. Misschien moeten we dat woord maar eens in de ban doen en onze grenzen verleggen naar heel ver weg. Daardoor scheppen we ruimte en dwingen we succes af. Een platgetreden pad loopt gemakkelijk, maar het is soms beter om je te richten op een doel en gewoont maar het avontuur van te gaan. Dat laatste is uitdagender, verrassender en geeft ook meer vol-doening. De gevelbouw, of liever gevelindustrie, gaat voor dit laatste!

Limits?
Keep pushing them!

When you look at something, or study something, you are consciously or unconsciously drawing limits. You are looking for a selected point of view. In a certain manner, you may focus on something specific view the whole. Limitations are determined subjectively and are not self-evident. Science, visions, rules and opinions – they all have their limits.

And then there are the limitless laws of nature. The building industry is subjected the laws of statics, dynamics and constructional physics. You would almost think that this makes building a natural phenomenon and just as unchangeable. Fortunately, nature is subject to erosion and the second law of thermodynamics also applies: everything is reduced to a lower level of energy. In a book Creatiekracht (Power of Creation) I advocate the necessity of continuous innovation. Natural erosion can only be combated one way – through innovation. It introduces a new life force.

Renewing

Two experts have been very clear on this issue. The economist Joseph Schumpeter pointed to 'neue Kombinationen', new combinations of production factors result in innovation. Futurologist James Canton sees innovation as the key for organizations to remain competitive in the future. In this context, I accept no boundaries between the discipline and develop separate components, only bring them together in all sorts of new combinations. If we optimize installation technology, if we optimize facades, if we optimize facility operations, and then bring these in contact without the usual restrictions, we will achieve more, new and different things.

Compliment

Facade technology, home automation, artificial and environmental technologies are facing this challenge. This innovation cannot take place within the limits of what we call 'the building sector'. Building stands for stacking and holding stuff together, not for change. Our challenge requires a holistic view, multiple optimizations and many new, unexpected combinations. In this perspective, the people who feel confronted with rules, cultures or limits really deserve a compliment. They are on the right track to get out of the deadlock.

Buildings need to be renovated, but that is also true for the building process and such for the building sector itself. Perhaps we should ban the word altogether. If we do, we create space and command success. Facade building, or better yet the facade industry, going for gold.

